

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, milí uživatelé statistických dat,

právě otevíráte 31. vydání Statistické ročenky v novodobé historii České republiky. Publikace přináší na jednom místě ty nejpodstatnější informace ze všech důležitých oblastí života naší společnosti v roce 2022, který byl silně ovlivněn geopolitickou situací spojenou s válkou na Ukrajině a s tím souvisejícím vzestupem cen energií a surovin a celkovým růstem spotřebitelských cen.

Na počátku dějinnými událostmi bohatého roku měla Česká republika 10,517 milionu obyvatel a během roku se jejich počet zvýšil o 310,8 tisíce na 10,828 milionu. O veškerý nárůst se přitom zasloužilo kladné saldo zahraničního stěhování ve výši 329,7 tisíc osob, zapříčiněné především přistěhování osob z Ukrajiny s udělenou dočasnou ochranou, zatímco bilance přirozené měny byla záporná. Počet živě narozených dětí byl přitom v roce 2022 o 18,9 tisíce nižší, než kolik osob zemřelo.

Hrubý domácí produkt Česka vzrostl o 2,4 %. K růstu hrubé přidané hodnoty přispěly hlavně služby, zatímco v případě průmyslu přetrvávaly obtíže různého charakteru, především přerušené dodávky výrobních součástí či růst cen energií a surovin. Hlavními faktory růstu byly výdaje na tvorbu fixního kapitálu a zahraniční poptávka, zatímco výdaje domácností klesly.

Obdobně jako v ostatních státech Evropské unie byla i naše ekonomika zasažena výrazným vzestupem spotřebitelských cen. Průměrná roční míra inflace dosáhla 15,1 %, což byla druhá nejvyšší hodnota od vzniku samostatné České republiky v roce 1993. Vývoj spotřebitelských cen byl v roce 2022 ovlivněn zejména růstem cen bydlení, potravin a nealkoholických nápojů či dopravy. Vysoká inflace měla i přes citelný růst nominálních mezd za následek, že se mzdy zaměstnanců reálně snížily o 8,5 %. Na příznivé hodnotě se držela situace na trhu práce, obecná míra nezaměstnanosti v roce 2022 dosáhla 2,4 % a byla tak stále nejnižší v EU.

Datová základna Českého statistického úřadu mohla v roce 2022 těžit z dalších výsledků sčítání lidu. V ročence tak nově naleznete srovnání vývoje obyvatelstva podle ekonomické aktivity, zaměstnané osoby podle odvětví či postavení v zaměstnání a různé charakteristiky domovního a bytového fondu a rovněž statistiky domácností. Kromě toho přibyly další informace například z oblasti vzdělávání dospělých, kdy v roce 2022 znalost angličtiny alespoň na základní úrovni deklarovalo 51,4 % respondentů dospělé populace, přičemž němčinu 31,4 %. V kapitole Informační společnost pak nově naleznete tabulky vycházející z ročního statistického zjišťování o využívání informačních a komunikačních technologií v podnikatelském sektoru. Nemohou samozřejmě chybět také výsledky voleb do zastupitelstev obcí a městských částí a obou kol volby prezidenta republiky, které náš úřad zpracovával. Ve statistice zahraničního obchodu se zbožím pak došlo k provedení zpětné revize, kdy jsou údaje od roku 2020 přepočítávány aktualizovanou metodou založenou na vyšší míře detailu. V aktualizované metodě se nezměnila a nebyla zpětně revidována celková obchodní bilance.

Český statistický úřad jde s dobou a v šíření statistických dat používá moderní nástroje. Jsme aktivní v komunikaci s odbornou i laickou veřejností, najdete nás na sociálních sítích, přinášíme nové infografiky, vydáváme popularizační časopis Statistika & My, nabízíme nové služby a aplikace, připravujeme nové atraktivní podoby webu či databází. Přestože by se mohlo ve světle výše uvedeného snad zdát, že Statistická ročenka je již zbytečná, není tomu tak. Je koncentrovanou esencí oficiální statistiky, pomocníkem, který nabízí ve zhuštěné podobě podstatná, kvalitní a důvěryhodná data pro všechny, kteří je potřebují pro své rozhodování. Děkuji proto zaměstnancům Českého statistického úřadu, spolupracujícím partnerským organizacím a našim respondentům, bez jejichž vynaloženého úsilí by ročenka nemohla spatřit světlo světa a přinášet tak obohacení a radost jejím uživatelům.

Marek Rojíček
předseda Českého statistického úřadu